

KONKURS HISTORYCZNY DLA UCZNIÓW SZKÓŁ GIMNAZJALNYCH ETAP WOJEWÓDZKI

KLUCZ ODPOWIEDZI

UWAGA DO OCENIANIA CAŁEGO TESTU

Uznajemy tylko poprawny zapis imion i nazwisk postaci historycznych, miejscowości oraz pojęć, ponieważ każda „literówka” powoduje, że jest popełniony błąd merytoryczny (rzeczowy).

Udzielenie odpowiedzi błędnej, niejednoznacznej, nieczytelnej i częściowo prawidłowej, ale zawierającej błąd merytoryczny skutkuje przyznaniem 0 punktów.

Zadanie 1. (0-4 pkt – po 1 pkt za każdy prawidłowy podpunkt odpowiedzi)

A. uczta u Wierzyńka; uczta u Mikołaja Wierzyńka

B. 1364

C. TAK, mają miejsce w tym samym mieście. [0-1 pkt]

UWAGA: Jeśli uczeń odpowie NIE, to całe zadanie C jest na zero punktów.

Uzasadnienie: Uczta w źródle 1. odbyła się w Krakowie. [Uczta u Wierzyńka w Krakowie]. Na obrazie w źródle 2. widać wieżę kościoła Mariackiego w Krakowie. [Kościół Mariacki w Krakowie].

[0-1pkt – za uzasadnienie w odwołaniu do obu źródeł. 0 pkt jeśli uczeń odwoła się do jednego źródła lub nie poda argumentów dotyczących miasta Krakowa]

Zadanie 2. (0-6 pkt – po 1 pkt za każdy prawidłowy podpunkt odpowiedzi)

Źródło 1.

A. 1569

B. Lublin; [w Lublinie]

C. Zygmunt August

Źródło 2.

D. 1385

E. Krewo; [w Krewie]

F. Jadwiga [Andegaweńska]

Zadanie 3. (0-2 pkt – po 1 pkt za prawidłowo uzupełniony cały podpunkt)

A.	warcki [statut warcki; nadany w Warcie]	1423	Władysław Jagiełło
B.	piotrkowski [statuty piotrkowskie]	1496	Jan Olbracht

Zadanie 4. (0-3 pkt – po 1 pkt za każdy prawidłowy podpunkt odpowiedzi)

- A.** – 3 Malbork – Nogat
B. – 4 Królewiec – nad ujściem Pregoty do Zalewu Wiślanego
C. – 5 Ryga – ujście Dźwiny do Zatoki Ryskiej

UWAGA – jeśli uczeń przypisze dwie odpowiedzi do jednego podpunktu nie przyznajemy pkt!

Zadanie 5. (0-3 pkt – po 1 pkt za każdy prawidłowy podpunkt odpowiedzi)

I.		FAŁSZ (bo w 1237 r.)
II.	PRAWDA	
III.		FAŁSZ (bo rekrutowali się wyłącznie z napływowej młodzieży niemieckiej z Rzeszy)

Zadanie 6. (0-7 pkt – po 1 pkt za każdy prawidłowy podpunkt odpowiedzi)

- A.** Kazimierz Jagiellończyk [0-1 pkt]
B. 1454; {20 [21] lutego 1454 r. [inkorporacja Prus do Polski 6 marca 1454 r.]} [0-1 pkt]
C. Związek Pruski – [0-1 pkt]
D. Towarzystwo Jaszczurcze; [Związek Jaszczurczy] – [0-1 pkt]. Związek Jaszczurzy – 0 pkt
E. trzy spośród: [0-3 pkt]
- stany pruskie zostały zrównane w swoich uprawnieniach z mieszkańcami Polski
  - potwierdzono dawne prawa lokalne tych ziem
  - obietnica zlikwidowania najbardziej uciążliwych obciążeń podatkowych
  - pełna swoboda handlu Pomorza z całą Koroną
  - ustanowienie urzędu gubernatora Prus
  - wszystkie urzędy w Prusach miały być obsadzone wyłącznie przez osoby zamieszkałe w tej dzielnicy i uważane za „krajowców”.

UWAGA: nie uznajemy inkorporacji Prus do Polski, bo to stwierdzenie pada w pytaniu. Inkorporacja była istotą dokumentu (aktem prawnym), a nie obietnicą władcy wobec mieszkańców Prus.

Zadanie 7. (0-2 pkt – po 1 pkt za każdy prawidłowy podpunkt odpowiedzi)

A. dualizm gospodarki europejskiej; dualizm; dualizm gospodarczy

B. folwark [folwark pańszczyźniany; folwark szlachecki]

Zadanie 8. (0-10 pkt – po 1 pkt za każdy prawidłowy podpunkt odpowiedzi)

A. [0-3 pkt]

ROK – 1466; [19 X 1466]

MIEJSCOWOŚĆ – Toruń

NAZWA WOJNY – wojna 13-letnia [trzynastoletnią (1454-1466)]

B. trzy decyzje dotyczące zmian terytorialnych, z określeniem statusu (przynależności) ziem:
[0-3 pkt]

- Do Polski przyłączono: Pomorze Gdańskie, [ziemię chełmińską i michałowską], [Powiśle z Żuławami i Malborkiem] [Prusy Królewskie]. UWAGA: za wymienienie różnych ziem wchodzących w skład Prus Królewskich, ze wskazaniem na przyłączenie do Polski – 1 pkt
- Warmię; [Biskupstwo warmińskie pod opieką króla polskiego]
UWAGA: musi być napisane Warmia – 1 pkt
- Z pozostałych ziem utworzono Prusy Krzyżackie lub Prusy Zakonne jako lenno Polski ze stolicą w Królewcu. UWAGA: musi być wskazanie na lenne terytorium Prus Krzyżackich [Prus Zakonnych] – 1 pkt

Inne decyzje, ale nie terytorialne – nie są punktowane!

C. [0-4 pkt]

I.		FAŁSZ (tylko Korony)
II.	PRAWDA	
III.	PRAWDA	
IV.	PRAWDA	

Zadanie 9. (0-3 pkt – po 1 pkt za każdy prawidłowy podpunkt odpowiedzi)

- A. Krzysztof Szydłowiecki
- B. Maciej Drzewicki
- C. Paweł Włodkowic

Zadanie 10. (0-1 pkt)

- A. Erazm Ciołek

Zadanie 11. (0-3 pkt – po 1 pkt za każdy prawidłowy podpunkt odpowiedzi)

I.		FAŁSZ (bo z Danii)
II.	PRAWDA	
III.	PRAWDA (5.04.1521 r. str. 59)	

Zadanie 12. (0-5 pkt – po 1 pkt za każdy prawidłowy podpunkt odpowiedzi)

- A. [0-1 pkt za dwie odpowiedzi]

DOKŁADNA DATA – 10 kwietnia 1525 r. [10.04.1525; 10 IV 1525]

MIASTO – Kraków

- B. [0-1 pkt za dwie odpowiedzi]

Zygmunt I Stary – siedzi na tronie

Albrecht Hohenzollern – klęczy

- C. [0-3 pkt]

I.	PRAWDA	
II.		FAŁSZ (bo wieku krytykuje)
III.	PRAWDA	

Zadanie 13. (0-8 pkt – po 1 pkt za każdy prawidłowy punkt odpowiedzi)

- A. Kraków [0-1 pkt]

- B. [0-4 pkt]

[I.] [...] czyś widział <u>Wawel</u> , komnaty, krużganki,	[I.] 1
[II.] <u>króla dzwon</u> , co kraj przenika,	[II.] 6
[III.] mowa <u>Skargi</u> , [IV.] wzrok <u>Stańczyka</u>	[III.] 3 [IV.] 8 [lub 6]

C. Zygmunt I Stary; [Zygmunt Stary] [0-1 pkt]

D. [0-2 pkt; 1 pkt za podanie funkcji i działania/czynności, z której zasłynął]

- **Piotr Skarga** – spowiednik króla Zygmunta III Wazy; rektor Uniwersytetu w Wilnie; jezuita. W połowie XVI w. studiował na Akademii Krakowskiej, gdzie uzyskał stopień bakałarza. Był kaznodzieją obdarzonym talentem krasomówczym i autorem „Kazań sejmowych”. Był założycielem wielu kolegiów jezuickich w Rzeczypospolitej.
- **Stańczyk** – błazen, trefniś Zygmunta Starego i Zygmunta Augusta
Żył w latach 1480-15; prawdopodobnie nazywał się Stanisław Gąska. Był mistrzem ciętej riposty; mógł krytykować króla; bohater wielu legend i anegdot.

Zadanie 14. (0-5 pkt)

UWAGA: Jeżeli w punkcie A nie został prawidłowo nazwany styl barokowy, to nie oceniamy części B i całe zadanie jest za 0 punktów.

W części B należało podać cztery różne cechy charakterystyczne dla architektury baroku. Jeżeli tylko wymieniono elementy architektoniczne występujące w innych stylach (np. kolumny, figury/rzeźby/posągi, kopuły, freski) to nie przyznajemy punktu. Odpowiedzi udzielone synonimami (przepych, bogactwo, monumentalizm) traktowane są jako jedna odpowiedź za 1 pkt.

A. barokowym [0-1 pkt]

B. cztery różne cechy spośród [0-4 pkt]:

- bogactwo, przepych, monumentalizm
- ambona
- kręcone kolumny
- pilastry
- złote polichromie, dekoracje rzeźbiarskie (putta, girlandy, bogata sztukateria)
- krzywizny, zaokrąglenia, nieregularne wygięcia, linia zmienna powierzchni ścian; dynamizm
- iluzjonistyczne malowidła na sklepieniu, kontrastowe barwy
- operowanie światłocieniem
- ozdobne stalle w prezbiterium

Zadanie 15. (0-2 pkt – po 1 pkt za każdy prawidłowy podpunkt odpowiedzi)

A. NIE [0-1 pkt]   UWAGA: jeśli uczeń napisze TAK to zero pkt i nie oceniamy części B

B. [0-1 pkt]

źródło 1. Przedstawia króla Stefana Batorego pod Pskowem w czasie wojen o Inflanty 1580-1582; hołd bojarów rosyjskich; źródło 2. To opis hołdu pruskiego z 1525 r. podczas którego wielki mistrz Albrecht Hohenzollern (siostrzeniec króla) złożył hołd królowi Zygmuntowi Staremu na krakowskim rynku.

Zadanie 16. (0-3 pkt – po 1 pkt za prawidłowo uzupełniony cały podpunkt)

A.	1515	Wiedeń	
B.	1582	Jam Zapolski	
C.	1629		<p>Muszą być dwie informacje spośród:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szwecja pobierała 3,5% cło z handlu gdańskiego • Szwecja przejęła wszystkie porty bez Pucka, Gdańska i Królewca. • Szwedzi zatrzymywali Inflanty po Dźwinę • Kurlandia i Semigalia pozostały przy Polsce.

Zadanie 17. (0-4 pkt – po 1 pkt za prawidłowo uzupełniony cały podpunkt)

A		1514		<ul style="list-style-type: none"> • Państwo wygrane: Litwa i Polska • Państwo przegrane: [Wielkie] Księstwo Moskiewskie, [Moskwa] <p>UWAGA: odpowiedź Rosja jest nieprawidłowa</p>
B		1588	Byczyna	
C	Stanisław Żółkiewski			<ul style="list-style-type: none"> • Państwo wygrane: Turcja • Państwo przegrane: Polska [Rzeczpospolita Obojga Narodów]
D	Stanisław Koniecpolski		Trzciana	

Zadanie 18. (0-3 pkt – po 1 pkt za każdy prawidłowy podpunkt odpowiedzi – prawidłowe imię i nazwisko)

- A. Mikołaj Firlej
- B. Stanisław Żółkiewski
- C. Jan Karol Chodkiewicz

Zadanie 19. (0-3 pkt – po 1 pkt za każdy prawidłowy podpunkt odpowiedzi)

- A. 1526
- B. 1596
- C. 1627

Zadanie 20. (0-6 pkt – po 1 pkt za każdy prawidłowy podpunkt odpowiedzi)

- A. interrexem; interrex
- B. konwokacyjny; sejm konwokacyjny
- C. *pacta conventa*; [pakta konwenta]
- D. *viritim*; [wiritim; wolna elekcja]
- E. sejm koronacyjny; [koronacyjnym]
- F. Henryk Walezy

Zadanie 21. (0-1 pkt)

- C. Żydzi

Zadanie 22. (0-1 pkt)

- D. szlachta gołota

Zadanie 23. (0-1 pkt)

- A. bracia polscy

Zadanie 24. (0-4 pkt – po 1 pkt za każdy prawidłowy podpunkt odpowiedzi)

I.		FAŁSZ (bo Henryk Walezy)
II.	PRAWDA	
III.	PRAWDA	
IV.		FAŁSZ (bo miała prawo do rokoszu)